

Det vil for det første være sager med to eller flere sigtede, der alle er tilbageholdte efter § 359, stk. 1, nr. 2, litra c, og hvor de på tilbageholdelsesstedet må afskæres fra ved direkte samvær eller gennem andre indsatte, med hvem de har samvær, at få mulighed for at aftale forklaringer og lignende.

For det andet vil det være sager med to eller flere mulige gerningsmænd, hvor en eller flere af disse er på fri fod, og hvor en eller flere sigtede er tilbageholdt efter § 359, stk. 1, nr. 2, litra c, og må afskæres fra gennem medindsatte, der f.eks. har udgang eller adgang til brevveksling eller besøg eller som løslades, at give meddelelser om sagen til de mulige gerningsmænd, der er på fri fod.

For det tredje vil det være sager, hvor der efter sagens konkrete omstændigheder er risiko for, at den eller de tilbageholdte gennem andre indsatte vil påvirke vidner og andre ved trusler eller ved overtalelse til at give urigtige oplysninger, fortie oplysninger eller fjerne spor, herunder koster.

I de sager, hvor det særligt er spørgsmålet, om der er risiko for påvirkning af mulige medgerningsmænd, vil der skulle lægges særlig vægt på muligheden for, at der vil kunne blive etableret kontakt mellem de pågældende og på sandsynligheden for, at denne mulighed vil blive udnyttet til at vanskeliggøre forfølgningen i sagen.

I de sager, hvor det særligt er spørgsmålet, om der er risiko for påvirkning af andre end mulige medgerningsmænd, vil der skulle lægges særlig vægt på sandsynligheden for, at den tilbageholdte vil anvende trusler eller overtalelse til at påvirke sådanne personer. Formodningen om, at sådanne midler vil blive taget i brug kan f.eks. bygge på, at sigtede tidligere har forsøgt at true vidner eller på den omstændighed, at vidnet står i et særligt afhængighedsforhold til sigtede i sagen. I vurderingen må endvidere indgå muligheden for, at den tilbageholdte kan etablere kontakt til det pågældende vidne. Tilknytning til et kriminelt miljø kan i den forbindelse være et forhold, der kan øge sandsynligheden for, at en sådan kontakt vil være en mulighed.

I sager, hvor der ikke er særlig grund til at tro, at den eller de tilbageholdte vil anvende trusler eller overtalelse til at påvirke ikke sigtede personer, vil der kun sjældent blive tale om isolation. I ganske særlige tilfælde vil isolation dog kunne komme på tale også i sådanne sager. Dette vil således kunne være tilfældet, hvor sigtelsen vedrører meget grov kriminalitet, og hvor der er særlig grund til at tro, at den tilbageholdte – uden at påvirkningen har karakter af trusler eller

overtalelse – vil forsøge at formå andre, der må antages villige hertil, til at afgive urigtige forklaringer eller fjerne spor eller koster.

Proportionalitetskrav mv. vedrørende isolation

Til § 374

Bestemmelsen svarer til § 770 b, stk. 1, i den danske retsplejelov.

Bestemmelsen supplerer de materielle betingelser for isolation i § 373 ved at fastslå, at kravet om proportionalitet er en selvstændig betingelse for isolation. Proportionalitetskrav er også udtrykt i § 359, stk. 3, om tilbageholdelse og i § 361 om surrogat tilbageholdelse. Der skal foretages en afvejning af på den ene side de ulemper og risici for skader, som isolation kan medføre for den tilbageholdte og på den anden side kriminalitetens art og grovhed og faren for, at sigtede vil kunne skade efterforskningen, hvis han ikke isoleres.

I nr. 1 foreslås, at isolation kun må iværksættes eller fortsættes, hvis formålet hermed ikke kan tilgodeses ved mindre indgribende forholdsregler. Det foreslås, at de mindre indgribende foranstaltninger, der om muligt skal anvendes i stedet for isolation, eksemplificeres i bestemmelsen for derved at henlede opmærksomheden på disse muligheder.

I nr. 2 fremhæves den særlige belastning, som indgrebet kan medføre på grund af den tilbageholdtes personlige forhold. Det foreslås, at isolation kun må iværksættes eller fortsættes, hvis indgrebet, herunder den særlige belastning som indgrebet kan medføre på grund af den tilbageholdtes unge alder, fysiske eller psykiske svagelighed eller personlige forhold i øyrigt, ikke står i misforhold til sagens karakter og grovhed og den foranstaltning, som kan ventes, hvis den tilbageholdte findes skyldig. Det følger af dette proportionalitetsprincip, at jo længere isolationen har varet, jo større krav må der stilles til isolationens nødvendighed. Tilbageholdelse i isolation af personer under 18 år vil alene kunne iværksættes i sjældne undtagelsestilfælde, når særligt tungtvejende grunde taler for, at tilbageholdelse i isolation er nødvendig i den konkrete sag. Ved forlængelser af isolation ud over helt kortvarige perioder, vil proportionalitetshensyn med stigende vægt tale imod fortsat isolation af personer under 18 år. Bestemmelsens opregning af personlige forhold – ung alder og fysisk eller psykisk svagelighed – er ikke udtømmende. Som eksempel på andre personlige forhold, der konkret kan indebære, at indgrebet bliver særligt belastende kan nævnes, at den tilbageholdte er udlænding og ikke kan kommunikere med personalet.